

ל"ג בעומר

מאמר שמיני

בר יוחאי נמשחת אשריך

א.

האהוב את כל יהודי, הרי מדה כנגד מדה יש ביכלתו לפעול לפטור את כל העולם מן הדין.

ולאור הנ"ל יש לפרש הכוונה בגמ' (שבת לג:): שכאשר יצאו רשב"י ור' אלעזר בנו מהמערה חזו אינשי דקא כרבי וזרעי, אמר מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה, כל מקום שנותנין עיניהם מיד נשרף וכו', הדור אזול איתבו תריסר ירחי שתא, אמרי משפט רשעים בגיהנום י"ב חודש, יצתה בת קול ואמרה צאו ממערתכם. והדברים מופלאים מלהבין למה אמרו ביטוי כזה משפט רשעים על עצמם. וע"פ האמור יתבאר שמתחלה שרפו את העולם בקדושתם, אלא שראו בזה גופא פגם, כי לפי גדלותם היו צריכים לסבול גם את אלו המניחים חיי עולם ועוסקים בחיי שעה, שהרי גם הם בכלל ישראל קדושים, ולרום מדרגתם מצאו שהם צריכים לבחי' משפט רשעים בגיהנום ולהזדכך עוד י"ב חדש במערה כדי להגיע למדרגה לאהוב את כל אחד מישראל.

ומהאי טעמא כלל ישראל מתדבק סביב אורו של התנא האלקי רשב"י, המאיר במיוחד ביומא דהילולא דילי, כי ר' שמעון לכל, כל יהודי מסוגל להתקרב אל השי"ת מכח אורו דר"ש. וזה גם גודל קדושת המקום ציונו של רשב"י, אשר אם כי אין אתנו יודע עד מה להגיד בקדושת המקום, הלא עינינו הרואות מעמדו אצל ישראל קדושים, וכמה רבבות אלפים מישראל כבר הרהרו בתשובה והתקרבו להשי"ת מהארת קדושת המקום, המסוגל ביותר לגילוי אור האלקות מכח אורו דרשב"י.

ומה מאד גדולה ונשגבה דרגתו המיוחדת של היום הק' הזה כדאיתא בספה"ק שהוא כבחי' מתן תורה של תורת הנסתר. דכמו שקבה"ת של תורת הנגלה, הי' ע"י משה רבינו, כך ע"י רשב"י נתגלה חלק התורה קודש הקדשים של תורת הנסתר, ובכל שנה ושנה נשפע ביום הזה אור גדול של פנימיות התורה, וכל אחד יכול להמשיך על עצמו מקדושת היום, ולקבל את ההארה של תורת הנסתר, אשר ממנה אנו חיים, כמו שקבלה היא בידינו שתורת

יומא דהילולא דר' שמעון בר יוחאי נתייחד לו מעמד מיוחד שלא מצינו כדוגמתו בשאר צדיקים תנאים ואמוראים, אשר ישראל אם אינם נביאים בני נביאים הם, חפצים להדבק בו באורו של רשב"י, וראוי לבאר גודל קדושת היום ומה ראו על ככה.

והנה על רשב"י נאמרו המדרגות העליונות ביותר, כדאיתא בזה"ק (ח"ב לח.) וכתוב שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני האדון ה', מאן פני האדון ה' דא רשב"י. עוד איתא שם (ח"ג קמד:): שרשב"י נקרא שבת, והוא הי' נשמת משה רבינו. מאידך מצינו בסדר ימי הספירה אשר המדה של יומא דהילולא ל"ג בעומר היא הוד שבהוד, שהיא כידוע המדה הנמוכה ביותר, הרומזת על שפל המדרגה. והוא כדאיתא בדברי שמואל (סוף עניני סוכות) שדוקא משום שהאור של רשב"י גדול כ"כ מגיע למקומות הרחוקים והנמוכים יותר, ע"ד שאור השמש מאיר את כל המקומות. וכמו שאמרו צדיקים, דכל כמה שהצדיק גדול יותר מסוגל הוא לאהוב רשע יותר גדול, כי אורו הרב יורד ומאיר אפילו לרשעים, וע"כ מלך המשיח יאהב את הגרוע בישראל כמו שאוהבים את הצדיק הגדול ביותר. וכן מצינו ענין זה גם במשרע"ה שהגיע לשיא המדרגות, ותמונת ה' יביט, והי' עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה, ובחטא העגל אם כי הי' חטא נורא וכמו שאמר חטא העם הזה חטאה גדולה אעפ"כ ביקש אם תשא חטאתם ואם אין מחני נא מספרך, וכדאיתא בזה"ק שמסר גרמי' למיתה, כי דוקא לרום מדרגתו מסר נפשו בשביל הגרועים ביותר. וכן גם רשב"י שהוא נשמת משה רבינו לגודל אורו הריהו מאיר את המקומות הנמוכים ביותר עד בחי' הוד שבהוד. וכמו שכתב הרה"ק בעל בית אהרן ז"ל מה הקב"ה לכל אף ר' שמעון לכל, היינו שמאיר לכל, אפילו לאלו שהם בתכלית שפל המצב. וזה דאיתא (סוכה מה:): שאמר רשב"י יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין, כי צדיק כזה

שבשמים, שזה עיקר חידושו, המדרגה של אביכם שבשמים. פי' שהקב"ה נקרא אביהם של ישראל והם נקראים בניו. וזה גם שורש הענין שמצינו בגמ' (תענית כה:): שהיתה עצירת גשמים וירד ר' אליעזר לפני התיבה ולא נענה עד שירד ר"ע ואמר אבינו מלכנו וכו' מיד ירדו גשמים, הכוונה בגלל שר' עקיבא הוסיף וחדש בתפילתו תואר אבינו, והקדים אבינו למלכנו, ע"כ מיד נענה. כן אנו מוצאים גם בתורתו של ר' מאיר תלמידו דר"ע שחידש דבין כך ובין כך קרויין בנים (קידושין לו.), וכתב הרשב"א בתשובותיו (ח"א רמ"ב) דאף שבכל מקום הלכה כרבי יהודה לגבי ר"מ בהא קיי"ל הלכה כר"מ, ומרן הס"ק מסלונים אמר שמצוה לחזור ע"ז שהלכה כר"מ דבין כך וכו', ושורש הכל הוא מן המדרגה המיוחדת של אביכם שבשמים.

וזה הענין דאיתא בירושלמי (ברכות פ"ט ה"ב) כל ימיו של רשב"י לא נראתה הקשת בענן, וכן מה שאמר רשב"י (סוכה מה:): יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין, מדרגות אלו הם ג"כ מכח מדת אהבה שגילה ר' שמעון, כי על כל פשעים תכסה אהבה, ובגודל הפלגת מדת אהבה בין קוב"ה וישראל שהמשיך ר"ש בדורו פעל לבטל ולהמתיק כל הדינים. והוא ע"ד מאמר הבעש"ט הק' זי"ע עה"פ ה' צלך, כי ההנהגה למעלה היא כעין הצל שהוא נע כפי תנועות האדם, לכן אם יהודי מרגיש וחוקק בלבו גודל אהבתו ית' אליו, גם מלמעלה מתנהגים אתו בבחי' בן ועל כל פשעים תכסה אהבה ונמתקים הדינים ששורין עליו. וזה ג"כ כח קדושת המקום ציונו של רשב"י, שמסוגל לפעול ישועות ולהמתיק הדינים, כי המקום מסוגל לעורר מדה זו של רשב"י, ולכן ישראל קדושים נמשכין להסתופף בצילא דמהימנותא, כי מרגישים במקום הזה את התגלות גודל רחמותא דרחים קוב"ה לישראל. ומכאן גם נובעת השמחה הגדולה שרואים אצל ישראל ביומא דהילולא דרשב"י, וכדאיתא בבני יששכר (מאמרי חודש אייר ג,ג) נתאמת לנו מאנשי אמת שהשמחה על ציון רשב"י היא למעלה מן הטבע, כי מקור השמחה לאיש יהודי הוא ממה שזוכה להרגיש בלבו רחמותא דקוב"ה, בבחי' עוז וחדוה במקומו, ורשב"י אשר המשיך וגילה לישראל את הגילוי של הפלגת אהבת הקב"ה אליהם ע"י ספר הזוה"ק המבטא גילוי זה, המשיך רוח של שמחה בכלל ישראל לדורי דורות,

האר"י הק' היא פירוש לתורת רשב"י, וכן אור הבעש"ט הק' ותלמידיו ותלמידיו תלמידיו כולם הם פירוש לתורת הקבלה, שהכל הוא מכח הגילוי והזריעה שהשריש רשב"י. וכמו שמסופר מהרה"ק ר' ברוך ממז'בוז' זי"ע, אשר מרן הס"ק מלכו"בין זי"ע הי' אצלו ביחד עם הרה"ק ר"א מסטולין זי"ע ז' פעמים בל"ג בעומר, שזה הי' מועד נסיעתם אליו בכל שנה, ושולחנו הק' הי' נמשך אז זמן רב, ופ"א באמצע עריכת השולחן התלהב מאוד וקם ואמר "ברוך הבא ר' שמעון" ונפל אימה גדולה על כל הנוכחים, ופ"א הניח הזוה"ק על לבו ואמר עה"פ (ישעי' סג) כי אתה אבינו כי אברהם לא ידענו וישראל לא יכירונו וכו', אתה ר' שמעון ממך ידענו להכיר את ה'.

ב.

ובזוה"ק בפתיחת אידרא רבא (ח"ג קכו:), כשנתכנסו החבריא קדישא עם ר' שמעון בר יוחאי לאידרא שמעו קול פמליא של מעלה שנתכנסה עמהם, וארכבותן דא לדא נקשן, חדי ר"ש ואמר ה' שמעתי שמעך יראתי (חבקוק ג) התם יאות הוי למיהוי דחיל, אנן בחביבותא תליא מילתא, דכתיב ואהבת את ה' אלקיך, וכתיב מאהבת ה' אתכם, וכתיב אהבתי אתכם אמר ה'. ע"כ. פירוש הדברים, שחבקוק הי' ממדת הגבורה, וע"כ התם יאות הוי למיהוי דחיל, אך אנן בחביבותא תליא מילתא, דרשב"י הוא זה אשר המשיך וממנו נתפשטה מדת אהבה וחביבות בין קוב"ה וישראל, שכל ספר הזוהר מלא מהפלגת האי רחימו שאוהבים ישראל לקוב"ה ושל אהבת הקב"ה לישראל, כדאיתא שם (ח"ב ה:): אלמלי הווי ידעין בני נשא גודל רחמותא דרחים לון קוב"ה לישראל הווי שאגין ככפיריא ומרימין לבושייהו למרדף אבתריי, שהיו כמשתגעים מגודל האהבה, וכן כהנה עוד הרבה מאמרים וביטויים נשגבים על גודל רחמותא דקוב"ה לישראל, אשר גודל אהבה זו לא מצינו כ"כ בתורת הנגלה עד כי נגלה אור הזוה"ק ותורת הנסתר.

ושורש השיטה הזאת מענין רחמותא דקוב"ה לישראל היא מתורת רבי עקיבא רבו של רשב"י כדמצינו במשנה (יומא פה:): אמר ר"ע אשריכם ישראל לפני מי אתם מטהרין ומי מטהר אתכם אביכם